

บทที่ 4

การศึกษาข้อมูลและพิสูจน์สมมติฐาน

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่อง สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก คือ การศึกษาพ่อแม่ของนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกันจะมีผลหรืออิทธิพลต่อความสำเร็จทางการศึกษาของลูกหรือไม่ ทั้งนี้ โดยมีสมมติฐานหลักสำหรับการศึกษาคั้งนี้คือ "สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่จะมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูก"

เนื่องจากสถานภาพของพ่อแม่ อาจแบ่งออกเป็นตัแปรย่อยหลายประการ ผู้วิจัยจึงแยกเป็นสมมติฐานย่อยคั้งนี้

1. ระดับการศึกษาของพ่อแม่จะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูก
2. ระดับ รายได้ของพ่อแม่จะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูก
3. กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของลูกจะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ของลูก

สำหรับความหมายและรายละเอียดของสมมติฐานแต่ละข้อได้พรรณาไว้แล้ว ในบทก่อน สำหรับบทนี้จะพิจารณา รายละเอียดและความหมายของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จากการศึกษาคั้งนี้โดยยึดสมมติฐานข้างตนเป็นบรรทัดฐาน

1. ระดับการศึกษาของพ่อแม่กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูก

จากการศึกษาแนวความคิดที่สำคัญและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก็คั้งยืนยันว่า ปัจจัยทางครอบครัวของเด็กจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก คั้งเช่น

การศึกษาของ เพ็ช และ บาวแมน¹ ที่พบว่าปัจจัยทางครอบครัวของเด็กที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง เช่น พ่อแม่เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษามีความคาดหวังจากเด็กสูงให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ ส่วนเด็กที่มีผลการเรียนต่ำนั้นพบว่าพ่อแม่เป็นผู้มีการศึกษาน้อย ไม่เห็นประโยชน์หรือความสำคัญของการศึกษา จึงไม่สนับสนุนและคาดหวังในผลการเรียนของเด็ก เด็กจึงพลอยไม่เห็นความสำคัญไปเลย หรือจากการศึกษาของ คาทล² ที่ได้ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเฉพาะเด็ก 24 คน พบว่าเด็กนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดีนั้นได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่มาก เนื่องจากพ่อแม่คิดว่าคนไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ก็เพราะได้รับการศึกษาน้อย หรือไม่ได้รับการศึกษาจึงพยายามสนับสนุนให้ลูกได้มีโอกาสศึกษามาก ๆ เพื่อประสบความสำเร็จในชีวิตต่อไปและการศึกษาภูมิหลังทางสังคมของผู้ประสบความสำเร็จทางการศึกษาในวิชาชีพกรรมของ อิซฮอรัน และ คัลลาส³ พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิศวกรรมกับองค์ประกอบต่าง ๆ ทางครอบครัวเช่น การศึกษาพ่อแม่ (การศึกษาพี่น้องภายในครอบครัวและรายได้ของพ่อแม่) นั่นก็คือการศึกษาของพ่อแม่สูง ลูกก็จะประสบความสำเร็จในการเรียนสูง การศึกษาของพ่อแม่ต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกก็อยู่ในระดับต่ำด้วย

ตามทฤษฎีมาแล้วข้างต้นส่วนหนึ่งนั้นแสดงให้เห็นอิทธิพลของระดับการศึกษาพ่อแม่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก ถ้าหากระดับการศึกษาพ่อแม่สูง ผลการเรียนลูกก็จะสูงไปด้วย หากระดับการศึกษาพ่อแม่ต่ำ ผลการเรียนลูกต่ำไปด้วย ฉะนั้นจึงตั้ง

¹Pierce J.V. and Bowman P.A. "Motivation Patterns of Superior High School Students," Report and Cooperative Research Project No. 208 P. 89

²Joseph A Kahl, "Education and Occupational Aspiration of Common Mans' Boys" Haw ard Educational Review, 23 (Summer 1953): 186-203

³Eichorn Robert L., and Kallas., "Social Class Background as a Predictor of Academic Success in Engineering," Journal of Engineering Education 52 (April 1962) : 507 - 512.

สมมติฐานว่าระดับการศึกษาของพ่อแม่จะ สัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
 ว่าระดับการศึกษาของพ่อแม่จะ สัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูก
 และในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งระดับการศึกษาพ่อแม่เป็น 3 ระดับ คือ

1.1 ระดับการศึกษาสูง หมายถึง จำนวนปีการศึกษาของพ่อแม่ที่ได้รับการ
 ศึกษาตั้งแต่ 28 ปีขึ้นไป

1.2 ระดับการศึกษาปานกลาง หมายถึง จำนวนปีการศึกษาของพ่อแม่ที่
 ได้รับการศึกษาตั้งแต่ 15-27 ปี

1.3 ระดับการศึกษาต่ำ หมายถึง จำนวนปีการศึกษาของพ่อแม่ที่ได้รับการ
 ศึกษาตั้งแต่ 0-14 ปี

ทั้งนี้โดยได้รวมจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาของพ่อแม่เด็กนักเรียนแต่ละคนเข้า
 ด้วยกัน จำนวนลูกและจำนวนพ่อแม่จึงมีเท่ากันในการศึกษารังนี้ นั่นคือ ประเภทละ
 198 คน/ราย เมื่อนำระดับการศึกษาของพ่อแม่และความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา
 ของพ่อแม่

ตารางที่ 21 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกจำแนกตามระดับการศึกษาของพ่อแม่

ระดับการศึกษาของพ่อแม่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
สูง	12.5 (4)	68.7 (22)	18.8 (6)	100 (32)
ปานกลาง	10.0 (7)	61.4 (43)	28.6 (20)	100 (70)
ต่ำ	13.5 (13)	56.3 (54)	30.2 (29)	100 (96)
รวม	12 (24)	59.5 (118)	27.5 (55)	100 (198)

68.7
 12.5
 81.2
 61.4
 10
 71.4
 56.3
 13.5
 69.8

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูกมาสัมพันธ์กันโดยแยกเป็นระดับสูง กลาง ต่ำ แล้วจะปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 21

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่าพ่อแม่ที่มีระดับการศึกษาสูงนั้นจะทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงประมาณร้อยละ 13 ปานกลางประมาณร้อยละ 69 และทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ต่ำประมาณร้อยละ 19 ในขณะที่พ่อแม่ที่มีระดับการศึกษาปานกลางจะทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงร้อยละ 10 ปานกลางประมาณร้อยละ 61 และทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกต่ำประมาณร้อยละ 29 สำหรับพ่อแม่ที่มีระดับการศึกษาต่ำจะทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำประมาณถึงร้อยละ 30 ปานกลางประมาณร้อยละ 56 และที่ทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีเพียงร้อยละ 14

หากพิจารณาข้อมูลข้างต้นกราวจะกล่าวนั้นจะเก็บภาพดังนี้คือ ประการแรก จำนวนนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจะปรากฏว่าส่วนใหญ่ (119 ราย) เป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง รองลงมาเป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ (55 ราย) และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงมีเพียง 24 รายเท่านั้น ประการที่สอง การพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูกรวมไปกับระดับการศึกษาของพ่อแม่ในแต่ละครอบครัว จะเห็นอิทธิพลของระดับการศึกษาของพ่อแม่ชัดเจนเมื่อรวมสองครอบครัวแรกเข้าด้วยกัน ก็อยู่ป ตารางที่ 21 ใต้เหลือ 2 ครอบครัว ผลจะปรากฏดังนี้คือ พ่อแม่ที่มีระดับการศึกษาสูง จะทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์สูงประมาณร้อยละ 81 (26 ราย) พ่อแม่ที่มีระดับการศึกษาปานกลาง จะทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์สูงประมาณร้อยละ 71 (50 ราย) และพ่อแม่ที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะทำให้ลูกมีการศึกษาสูงได้เพียงร้อยละ 69 เศษ ในทางกลับกัน หากพิจารณาตัวเลขในครอบครัวสุดท้ายประกอบกัน ผลการศึกษาจะสอดคล้องกับข้อความข้างต้น นั่นคือ พ่อแม่ที่มีการศึกษาสูง จะทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ น้อยที่สุดในขณะที่พ่อแม่ที่มีระดับการศึกษาต่ำ ทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูกต่ำมากที่สุด (เปรียบเทียบระหว่างพ่อแม่ที่มีการศึกษาสูงทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ต่ำประมาณร้อยละ 19 และพ่อแม่ที่มีระดับการศึกษาต่ำ ทำให้ลูกมีผลการศึกษาต่ำได้ถึงร้อยละ 30 ในขณะที่พ่อแม่มีการศึกษาปานกลางทำให้ลูกมีการศึกษาต่ำจำนวนปานกลางคือประมาณร้อยละ 28 เศษ)

นอกจากนั้น การที่พ่อแม่ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปานกลางและต่ำ

(ตารางที่ 7) และการที่ลูกส่วนใหญ่ (ตารางที่ 21 และ 4) มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาปานกลางและต่ำ ก็ยังเป็นการสนับสนุนข้อความข้างตน

นั่นคือ ระเบียบการศึกษาของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อีกกรณีหนึ่ง การพิจารณาระเบียบการศึกษาของพ่อแม่ในแง่ตามลำดับชั้นอีกลักษณะหนึ่งว่าจะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูก เช่น เกี่ยวกับการพิจารณา ระเบียบการศึกษาพ่อแม่ควบคู่จำนวนปีการศึกษา โดยแยกพิจารณาเป็นระเบียบการศึกษาของพ่อแม่ และระเบียบการศึกษาของแม่แต่ละส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระเบียบการศึกษาของพ่อกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูก

ดังได้กล่าวไว้ในบทก่อน ๆ ว่าการพิจารณาแบ่งระเบียบการศึกษาของพ่อแม่เป็นสูง กลาง ต่ำ โดยพิจารณาว่า

ระเบียบการศึกษาพ่อหรือแม่สูง หมายถึง พ่อหรือแม่ได้รับการศึกษาชั้นอนุปริญญาขึ้นไป

ระเบียบการศึกษาพ่อหรือแม่ปานกลาง หมายถึง พ่อหรือแม่ได้รับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ทั้งตอนต้น ตอนปลาย และสายอาชีพด้วย

ระเบียบการศึกษาพ่อหรือแม่ต่ำ หมายถึง พ่อหรือแม่ได้รับการศึกษาชั้นประถมศึกษาหรือไม่ได้รับการศึกษาเลย

นำระเบียบการศึกษาพ่อที่ได้จัดแบ่ง 3 กลุ่มแล้วมาพิจารณาหาความสัมพันธ์ระหว่างระเบียบการศึกษาของพ่อแม่และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก ซึ่งจากการศึกษาพบว่า พ่อที่มีระเบียบการศึกษาสูงนั้นมีลูกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงประมาณร้อยละ 11 ปานกลางประมาณร้อยละ 64 และต่ำร้อยละ 25 ในขณะที่พ่อที่มีการศึกษาระดับปานกลางนั้น ลูกมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงร้อยละ 7 สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปานกลางประมาณร้อยละ 68 และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนระดับต่ำร้อยละ 24 สำหรับพ่อที่มีการศึกษาต่ำ ลูกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงร้อยละ 16.7 ปานกลางร้อยละ 50 และต่ำเพียงร้อยละ 33.3 ดังรายละเอียดในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก จำแนกตามระดับการศึกษาพอ

ระดับการศึกษาพอ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลูก			รวม
	สูง	กลาง	ต่ำ	
สูง	10.974.5 (6)	63.6 (35)	25.5 (14)	100 (55)
กลาง	7.375.4 (5)	68.1 (47)	24.6 (17)	100 (69)
ต่ำ	16.766.7 (11)	50.0 (33)	33.3 (22)	100 (66)
รวม	11.6 (22)	60.5 (115)	27.9 (53)	100 (190)

การตีความข้อมูลนี้อาจทำได้ทำนองเดียวกับตารางที่ 21 ประการแรก จำนวนนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นจำนวนนักเรียนระดับปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 60 รองลงมาเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำร้อยละ 27.9 และผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ร้อยละ 11.6 ประการที่สอง เมื่อรวมตัวเลขในคอลัมน์แรกกับที่สองเขาคงกัน จะมองเห็นอิทธิพลของระดับการศึกษาพอ คือ พอที่มีระดับการศึกษาสูงจะทำให้โลกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามสมควร ประมาณ ร้อยละ 75 เช่นเดียวกับกรณีพอระดับการศึกษาปานกลางร้อยละ 75 และพอที่มี การศึกษาค่าลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงใดเพียงร้อยละ 66 ประการสุดท้าย พอที่มี การศึกษาสูงจะทำให้โลกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำน้อยที่สุด ร้อยละ 25 ในขณะที่พอที่มี การศึกษาค่า ลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมากประมาณร้อยละ 33 เมื่อเป็น เช่นนี้อาจสรุปได้ว่าการศึกษาของพอนี้มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกได้

ประการหนึ่ง

ระดับการศึกษาแม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก

การพิจารณาระดับการศึกษาของแม่ก็เป็นไปตามองเกี่ยวกับการพิจารณา
ระดับการศึกษาของพ่อ และเมื่อนำมาสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกปรากฏ
ว่าแม่ที่มีการศึกษาสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลูกจะสูง ร้อยละ 12.9 ปานกลาง
ร้อยละ 64.5 ต่ำ ร้อยละ 22.6 ส่วนแม่ที่มีการศึกษาปานกลาง ลูกจะประสบผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ร้อยละ 7.1 ปานกลาง ร้อยละ 67.9 และต่ำ ร้อยละ 25
ในขณะที่แม่มีการศึกษาต่ำ ลูกจะประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ร้อยละ 14.3
ปานกลาง ร้อยละ 55.4 และประสบผลสำเร็จต่ำมากที่สุด ร้อยละ 30.3 ดังรายละเอียด
ตามตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก จำแนกตามระดับการศึกษาแม่

ระดับการศึกษาของแม่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			รวม
	สูง	กลาง	ต่ำ	
สูง	12.9 ^{77.4} (4)	64.5 ✓ (20)	22.6 (8)	100 (31)
ปานกลาง	7.1 ^{75.0} (4)	67.9 (38)	25.0 (14)	100 (56)
ต่ำ	14.3 ^{69.7} (16)	55.4 (62)	30.3 (34)	100 (112)
รวม	12.1 (2.4)	60.3 (120)	27.6 (55)	100 (199)

การตีความข้อมูลนี้เช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้วในตารางที่ 20 และ 21

คือ ประการแรกจำนวนที่นักเรียนสัมฤทธิ์ผลปานกลางมากที่สุด รองลงมาเป็นระดับต่ำและระดับสูง ประการที่สองเมื่อรวมตัวเลขในคอลัมน์ที่ 1 และที่ 2 เข้าด้วยกัน จะมองเห็นอิทธิพลของระดับการศึกษาของแม่ได้ชัดเจนขึ้น คือ แม่มีระดับการศึกษาสูงจะทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ประมาณร้อยละ 78 ในขณะที่แม่ที่มีระดับการศึกษาปานกลาง ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประมาณร้อยละ 75 และแม่ที่มีการศึกษาค่ำ ลูกจะประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเพียงร้อยละ 69 ประการที่สามพิจารณาเห็นได้ว่า แม่ที่มีการศึกษาสูงจะทำให้ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำน้อยที่สุด ร้อยละ 22 ในขณะที่แม่ที่มีการศึกษาค่ำ ก็จะช่วยให้ลูกประสบผลสำเร็จสูงใ้ค่น้อย ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมากที่สุดร้อยละ 30 ดังนั้นก็อาจสรุปได้ว่า การศึกษาของแม่นั้นมีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของลูกเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เช่นกัน

จึงสรุปได้ว่าสมมติฐานเรื่องอิทธิพลของระดับการศึกษาของพ่อแม่ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูกได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลนี้ โดยอาศัยวิธีการทางสถิติอย่างง่าย

2. ระดับรายได้ของพ่อแม่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก

จากการศึกษาของเพรสคอตท์¹ ผู้อำนวยการสถาบันค้นคว้าเรื่องเด็กของมหาวิทยาลัยแมริแลนด์ พบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวจัดว่าเป็นหนึ่งในองค์ประกอบทั้งหลายที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กด้วยกันทั้งสิ้น และการศึกษาเรื่องนั้น การวิสันและเพื่อน¹ ก็ได้ยืนยันโดยศึกษาว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่เป็นองค์ประกอบให้เด็กเรียนได้ดีหรือเรียนไม่ดี ก็พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจและสังคมค่อย ย่อมจะขาดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยในการเรียนรู้ ทำให้ผลการเรียนไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคอยซ์บราวน์² (Deutsch and Brown) ที่ว่า

¹Garison and others, Educational Psychology, 2 ed., (New York : Appleton Centerry Grofts, 1964), P. 96.

²Mortin Deutsch and Bert Brown, "Social Influences in Negro White Intelligence Differences," Journal of Social Issues 20 (April 1964) : 24 - 35

การเป็นสมาชิกของครอบครัวที่มีฐานะ เศรษฐกิจต่ำเป็นเครื่องชี้ถึงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสติปัญญาที่ต่ำเหมือนกัน

สำหรับการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้อาศัยระดับรายได้ของพ่อแม่ของกุ่มนักเรียนที่ใช้เป็นตัวอย่างเป็นตัวแทนของฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่เหล่านั้น และได้แบ่งกุ่มพ่อแม่ นักเรียนแยกไปตามระดับรายได้คั้งนี้

1. รายได้ระดับสูง หมายถึงรายได้เฉลี่ยของพ่อแม่คั้งแต่ 3,000 บาทขึ้นไป
2. รายได้ระดับปานกลาง หมายถึงรายได้เฉลี่ยของพ่อแม่คั้งแต่ 1,000 บาท ถึง 2,999 บาท
3. รายได้ระดับต่ำ หมายถึงรายได้เฉลี่ยของพ่อแม่คั้งแต่ 1,000 บาทลงมา

คั้งนี้ในการคำนวณหาระดับรายได้ของพ่อแม่ได้นำเอาจำนวนบุตรของเขามาพิจารณาด้วย เพราะหวังว่าการทำเช่นนี้จะทำให้ทราบฐานะทางเศรษฐกิจที่แท้จริง ผลของการพิจารณาพ่อแม่กุ่มตัวอย่างในการวิจัยคั้งนี้ จำนวน 200 คน เมื่อจำแนกตามระดับรายได้และผลสัมฤทธิ์การเรียนของลูกแล้วปรากฏรายละเอียดคั้งในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ของพ่อแม่และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก (อัตราร้อยละ)

ระดับรายได้พ่อแม่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก			รวม
	สูง	กลาง	ต่ำ	
สูง	16.7 ⁹¹	75.0	8.3	100
	(2)	(9)	(1)	(12)
กลาง	15.4 ³⁵	60.3	24.3	100
	(12)	(47)	(19)	(78)
ต่ำ	9.1	59.1	31.8	100
	(10) ^{68,2}	(65)	(35)	(110)
รวม	12.0	60.5	27.5	100
	(24)	(121)	(55)	(200)

ข้อมูลในตารางนี้แสดงให้เห็นว่า พ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงที่มีจำนวนน้อย (ดูตาราง 12,13) สามารถทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงได้ประมาณร้อยละ 16 ปานกลางร้อยละ 75 และต่ำประมาณร้อยละ 8 พ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง ซึ่งมียู่มากกว่าผู้ที่มีฐานะสูง (ดูตารางเดียวกัน) ทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงได้ประมาณร้อยละ 15 ปานกลางร้อยละ 60 และต่ำร้อยละ 24 สำหรับพ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากเช่นกัน ลูกมีสัมฤทธิ์ในด้านการศึกษาสูงได้ประมาณร้อยละ 9 ปานกลางประมาณร้อยละ 59 และต่ำประมาณร้อยละ 32

การตีความข้อมูลนี้อาจทำได้ทำนองเดียวกับตารางที่ 21 นั่นคือ ประการแรก ปรากฏว่าจำนวนผู้มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาปานกลางมากที่สุด (ร้อยละ 60) รองลงมาเป็นผู้ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ ร้อยละ 27.5 และผู้มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาสูงมีเพียงร้อยละ 12 เท่านั้น ประการที่สอง เมื่อรวมตัวเลขในคอลัมน์แรกกับที่สองเข้าด้วยกันจะมองเห็นอิทธิพลฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่คือ พ่อแม่ที่มีฐานะสูงจะทำให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงที่สุด (ประมาณร้อยละ 91) พ่อแม่ที่มีฐานะปานกลางจะทำให้ลูกประสบผลสำเร็จทางการศึกษาสูง จำนวนรองลงมา (ประมาณร้อยละ 75) และพ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะทำให้ลูกประสบผลสำเร็จทางการศึกษาได้เพียงประมาณร้อยละ 68 เท่านั้น ประการที่สาม อิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่ยังแสดงอิทธิพลให้เห็นได้อีกในคอลัมน์สุดท้าย กล่าวคือ พ่อแม่ที่มีฐานะสูงจะทำให้ลูกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำน้อย (ประมาณร้อยละ 8) ส่วนพ่อแม่ที่มีฐานะต่ำจะทำให้ลูกมีระดับความสำเร็จด้านการศึกษาต่ำมาก (ประมาณร้อยละ 32) คือช่วยลูกได้น้อย สำหรับพ่อแม่ที่มีฐานะปานกลางก็จะมีลูกที่ไม่อาจมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงได้เป็นจำนวนระหว่างกลางของผู้มีฐานะสูงและต่ำ คือประมาณร้อยละ 24

เมื่อเป็นดังนั้น จึงอาจสรุปผลได้ทำนองเดียวกับสมมติฐานเกี่ยวกับการศึกษาของพ่อแม่ว่า ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของลูก

อาชีพกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูก

ในการศึกษาตัวแปรระดับรายได้นั้น นอกจากจะศึกษาระดับรายได้เฉลี่ยของพ่อแม่ที่เรียนตัวอย่าง และยั้งนำรายได้มาพิจารณาประกอบกับอาชีพของพ่อแม่ว่าสามารถจะจัดให้อยู่ระดับใดไ้โดยาง โดยพิจารณาแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1. อาชีพระดับสูง หมายถึงพ่อแม่ที่เรียนตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการระดับที่ 7 ขึ้นไป และถ้าพ่อแม่ที่เรียนตัวอย่างเหล่านี้ประกอบอาชีพรับจ้างหรือค้าขาย ก็มีรายได้ตั้งแต่ 5,000.-บาทขึ้นไป
2. อาชีพระดับชั้นกลาง หมายถึงพ่อแม่ที่เรียนตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ ที่ 3-6 หรือถ้าประกอบอาชีพรับจ้างค้าขายก็มีรายได้ 3,000-4,999 บาท
3. อาชีพระดับชั้นต่ำ หมายถึงพ่อแม่ที่เรียนตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ ที่ 2 ลงมา หรือถ้าประกอบอาชีพค้าขาย หรือรับจ้างก็มีรายได้ตั้งแต่ 2,999 ลงมา

จากการแบ่งกลุ่มอาชีพระดับต่าง ๆ นี้ อาจทำให้ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกันไป ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มอาชีพพ่อระดับสูง 72 ราย ทำให้ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ร้อยละ 16.9 ปานกลาง ร้อยละ 60.6 และประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ร้อยละ 22.5 กลุ่มอาชีพพ่อระดับปานกลาง 77 ราย ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ร้อยละ 9.1 ปานกลาง ร้อยละ 64.9 และต่ำ ร้อยละ 26 กลุ่มอาชีพพ่อระดับต่ำ 45 ราย ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ร้อยละ 11.6 ปานกลาง ร้อยละ 55.8 และต่ำ ร้อยละ 32.6 ดังรายละเอียดในตารางที่ 25

ตารางที่ 25. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลูกจำแนกตามกลุ่มอาชีพพอ

กลุ่มอาชีพพอ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลูก			รวม
	สูง	กลาง	ต่ำ	
สูง	16.9 (12)	60.6 (43)	22.5 (16)	100 (71)
กลาง	9.1 (7)	64.9 (50)	26.0 (20)	100 (77)
ต่ำ	11.6 (5)	55.8 (24)	32.6 (14)	100 (43)
รวม	12.5 (24)	61.5 (117)	26.2 (50)	100* (191)

จากการตีความข้อมูลจะพบว่าในกลุ่มสัมฤทธิ์ผลการเรียนสูง กลุ่มอาชีพพอระดับสูงก็มีส่วนทำให้ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสูงกว่ากลุ่มอาชีพพอระดับต่ำ (ร้อยละ 16.9 และร้อยละ 11.6) กลุ่มอาชีพพอระดับปานกลางก็สนับสนุนให้ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมากที่สุดร้อยละ 64.9 ส่วนกลุ่มอาชีพพอระดับต่ำ ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมากที่สุดร้อยละ 32.6 และกลุ่มอาชีพพอระดับสูง ลูกจะประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำน้อยที่สุดร้อยละ 22.5 กลุ่มอาชีพแมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลูกนั้น พิจารณาแบ่งเป็นระดับต่าง ๆ 3 ระดับเช่นเดียวกับกลุ่มอาชีพพอ ดังในตารางที่ 26

* ไม่นับรวมผู้ที่ไม่มีรายได้ (1 ราย) และผู้ถึงแก่กรรม (8 ราย)

ตารางที่ 26 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกจำแนกตามกลุ่มอาชีพแม่

กลุ่มอาชีพแม่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก			รวม
	สูง	กลาง	ต่ำ	
สูง	13.0	65.2	21.7	100
	(3)	(15)	(5)	(23)
กลาง	7.5	70.0	22.5	100
	(3)	(28)	(19)	(40)
ต่ำ	11.3	62.9	25.8	100
	(7)	(39)	(16)	(62)
รวม	10.4	65.6	24.0	100
	(13)	(82)	(30)	(125)

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่ากลุ่มอาชีพแม่ระดับสูง 23 ราย ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงร้อยละ 13 ปานกลางร้อยละ 65.2 และต่ำร้อยละ 21.7 กลุ่มอาชีพแม่ระดับปานกลาง 40 ราย ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ร้อยละ 7.5 ปานกลางร้อยละ 70 และต่ำร้อยละ 22.5 กลุ่มอาชีพแม่ระดับต่ำ 62 ราย ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงร้อยละ 11.3 ปานกลางร้อยละ 62.9 และต่ำร้อยละ 25.8

การพิจารณาความขอมลแสดงให้เห็นว่ากลุ่มอาชีพแม่ระดับสูง ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สูงกว่ากลุ่มอาชีพแม่ระดับต่ำ (ร้อยละ 13 และ 11.3) กลุ่มอาชีพแม่ระดับปานกลางลูกประสบผลสัมฤทธิ์ปานกลางมากที่สุด (ร้อยละ 70) และกลุ่มอาชีพแม่ระดับต่ำ ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมากที่สุด (ร้อยละ

* ไม่พิจารณาพวกแม่บ้านไม่มีรายได้ (75 ราย)

25.8) และกลุ่มอาชีพแม่ระดับสูง ลูกประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำน้อยที่สุด (ร้อยละ 21.7) ดังนั้นข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐาน "ฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของลูก" มากขึ้น นอกเหนือจากการศึกษาระดับรายได้เฉลี่ยเพียงประการเดียว

3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูก

นอกจากตัวแปรทั้งสองที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การวิจัยเรื่องนี้ยังได้ศึกษาต่อไปถึงอิทธิพลของกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา ซึ่งพ่อแม่ต่างฐานะกระทำไปกับลูกอีกด้วย ทั้งนี้เพราะไม่ว่าจะเป็นแง่ทฤษฎีต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เช่น ทฤษฎีชนชั้น หรือในแง่ของผลการวิจัยที่เคยกระทำมาก่อน เช่น การศึกษาของซิลแมน¹ ต่างก็ยืนยันสอดคล้องกันว่ากิจกรรมส่งเสริมการศึกษามีอิทธิพลต่อระดับการสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของลูกทั้งสิ้น กล่าวคือ หากพ่อแม่กระทำกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาให้กับลูกสูง จะทำให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของลูกสูงด้วย นั่นคือ ตัวแปรทั้งสองมีสหสัมพันธ์ต่อกันทางบวก

อันที่จริง กล่าวในแง่ทฤษฎีแล้ว ตัวแปรเรื่องกิจกรรมส่งเสริมการศึกษานี้เป็นเพียงตัวแปรร่วม (Intervening Variable) มากกว่าที่จะเป็นตัวแปรอิสระ ทั้งนี้เพราะกิจกรรมส่งเสริมเหล่านี้มักจะมีควบคู่กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม หรืออีกนัยหนึ่งหากพ่อแม่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง พ่อแม่ก็มักจะกระทำกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาให้กับลูกสูงไปด้วย เพราะพ่อแม่เหล่านั้นมีค่านิยมในการศึกษาสูง มีระบบค่านิยมสำหรับชนชั้น เช่น ความใฝ่จะประสบความสำเร็จ (achievement motivation) ค่านิยมในความมีเสถียรภาพ และค่านิยมในวัสดุและหลักฐานประจักษ์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะขอให้ตัวแปรนี้อย่าง

¹Catherin S. Chilman, "Child Rearing and Family Relationship Patterns of the Very Poor." Welfare in Reviews 3 (January 1965) in Sociology (New York : McGraw Hill, 1972)P.256

ตัวแปรอิสระ เพื่อความสะดวกแก่การศึกษาคำนวณตัวเลข แต่ในตอนสุดท้ายก็จะชี้ให้เห็นว่า อันที่จริงตัวแปรนี้เป็นเพียงตัวแปรรวมดังกล่าวแล้ว

อาศัยทฤษฎีและผลการวิจัยที่เคยทำมาก่อน การวิจัยครั้งนี้จึงได้ออกแบบคำถามเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาเป็น 10 ข้อด้วยกัน คือ

- ก). อบรมสั่งสอนลูกด้วยตนเอง
  - ข). จัดบรรยากาศของลูกให้เหมาะสมที่จะส่งเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติม
  - ค). จัดหาครูสอนพิเศษเพิ่มเติมที่บ้านหรือสนับสนุนให้เรียนพิเศษที่โรงเรียน
  - ง). จัดตารางเวลาและรายการภาพยนตร์ โทรทัศน์ที่จะส่งเสริมความรู้ให้ลูกและพยายามดำเนินการให้เป็นไปตามนั้นอย่างเข้มงวด
  - จ). จัดซื้อหนังสือสารคดี ความรู้วิชาการต่าง ๆ และสนับสนุนให้อ่านอยู่เสมอ
  - ฉ). สนับสนุนให้ลูกเข้าร่วมชุมนุมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ชุมนุมคณิตศาสตร์ ฯลฯ
  - ช). สนับสนุนให้ลูกเข้าร่วมสมาคม หรือโครงการต่าง ๆ เช่น สมาคมวาย เอ็ม ซี เอ. ฯลฯ
  - ซ). สนับสนุนให้ลูกใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น ทำบุญซื้อรายรับ รายจ่ายของบ้าน ให้ลูกไปชมนิทรรศการต่าง ๆ ของหน่วยทางราชการ เช่น กรมประชาสัมพันธ์ ฯลฯ
  - ฅ). พาลูกไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ หรือสนับสนุนให้ไปกับคณะท่องเที่ยว เช่น คณะโบราณคดีสัญจร คณะส่งเสริมการท่องเที่ยวของเยาวชนท้องถิ่นส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
  - ฉ. ๒). จัดขึ้น
  - ญ). ส่งเสริมให้ลูกได้พบปะผู้มีความรู้สาขาวิชาการต่าง ๆ
- หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งผู้ปกครองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับ

ของกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา คือ

3.1 กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของลูกที่ไ้จัดในระดับสูง หมายถึง พ่อแม่ไ้จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของลูกเหล่านี้ ตั้งแต่ 13 คะแนนขึ้นไป

3.2 กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของลูกที่ไ้จัดในระดับปานกลาง หมายถึง พ่อแม่ไ้จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของลูกเหล่านี้ระหว่าง 7-12

3.3 กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของลูกที่ไ้จัดในระดับต่ำ หมายถึง พ่อแม่ไ้จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของลูกเหล่านี้ต่ำกว่า 6 ลงมา

ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมส่งเสริมการเรีนของลูกกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรีนของลูก (อัตราร้อยละ)

การจัดกิจกรรม	ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรีนของลูก			รวม
	สูง	กลาง	ต่ำ	
สูง	18.38	61.22	20.40	100
	(9)	(30)	(10)	(49)
กลาง	12.26	60.63	26.61	100
	(12)	(57)	(25)	(94)
ต่ำ	5.26	63.90	36.10	100
	(3)	(34)	(20)	(57)
รวม	12	60.5	27.5	100
	(24)	(121)	(55)	(200)

61.22
18.38
79.50

การศึกษา อิทธิพลของกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของพ่อแม่ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน โคลแสดงไว้ในตารางที่ 27 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คือ พ่อแม่ที่มีกิจกรรมส่งเสริมสูงจะช่วยให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูง ประมาณร้อยละ 18 ปานกลางประมาณร้อยละ 61 และไม่ใ้ช่วยใ้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูง ประมาณร้อยละ 20 ส่วนพ่อแม่ทำกิจกรรมส่งเสริมระดับกลางสามารถช่วยให้ลูกประสบความสำเร็จในการศึกษาสูง ประมาณร้อยละ 13 ปานกลางร้อยละ 61 และไม่ใ้ช่วยร้อยละ 27 สำหรับพ่อแม่ที่ไม่ใ้ทำกิจกรรมเลย หรือทำกิจกรรมเพียงเล็กน้อย ลูกสามารถประสบความสำเร็จทางการศึกษาสูง เพียงร้อยละ 5 ปานกลางร้อยละ 64 และต่ำร้อยละ 36

ในการตีความ ตัวเลขข้างต้นที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานของที่ตั้งไว้ แต่คน เราอาจดำเนินการเลียนแบบการตีความตัวแปรที่กล่าวมาแล้วจะทำให้เห็นชัดขึ้น กล่าวคือ หากเรารวมคอลัมน์สองคอลัมน์แรกเข้าด้วยกัน จะทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมส่งเสริมการเรียนกับผลการเรียน คือ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาสูงประมาณร้อยละ 80 กิจกรรมส่งเสริมระดับกลาง ผลสัมฤทธิ์ระดับกลาง ประมาณร้อยละ 73 และกิจกรรมส่งเสริมต่ำ ผลสัมฤทธิ์ต่ำ คือ ประมาณร้อยละ 69 หากคิดทางกลับกันพิจารณาว่า พ่อแม่ที่มีกิจกรรมส่งเสริมฯ สูงยอมจะใ้ลูกมีโอกาสมีผลสัมฤทธิ์ต่ำก็ยอมมีน้อย หรือพ่อแม่ที่ไม่ม่กิจกรรมส่งเสริมก็ยอมจะตองทำใ้จำนวนลูกที่มีผลสัมฤทธิ์ฯ ต่ำมาก ซึ่งตัวเลขในคอลัมน์สุดท้ายก็โ้แสดงไว้เช่นนั้น คือ พ่อแม่ที่มีระดับกิจกรรมสูงมีลูกที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำเพียงประมาณร้อยละ 20 พ่อแม่ที่มีระดับกิจกรรมส่งเสริมฯ ปานกลางมีลูกที่สัมฤทธิ์ผลฯ ปานกลางประมาณร้อยละ 27 และที่มากที่สุดคือ ประมาณร้อยละ 36 ที่พ่อแม่ไม่ใ้ทำกิจกรรมส่งเสริมฯ หรือทำน้อยลูกจึงมีระดับผลสัมฤทธิ์ฯ ต่ำจำนวนมาก

จากข้อความข้างต้นจึงทำให้สรุปไ้ว่า กิจกรรมส่งเสริมการศึกษามีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา นั่นคือ สมมติฐานที่ว่า "กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของพ่อแม่ ีงสัมพันธ์ กับระดับความสัมพันธ์ผลทางการเรียนของลูก"

ได้รับการยืนยันจากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้

สิ่งที่กล่าวไว้ในตอนต้นของการพิสนธ์ สามารถพิจารณาข้อนี้ว่าอันที่จริง ตัวแปรตัวนี้เป็นเพียงตัวแปรรวม ขอความที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นชัดว่า ผู้มีระดับการศึกษาและรายได้สูง หรืออีกนัยหนึ่งพ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงก็มักจะพลอยมีระดับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาสูงไปด้วย จึงเป็นการยืนยันคำกล่าวในเรื่องที่ว่ากิจกรรมส่งเสริมการศึกษเป็นเพียงตัวแปรรวมเท่านั้น

การช่วยทำงานบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก

จากตารางที่ 16 ซอมลแสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างนี้ได้ช่วยทำงานบ้านกันเป็นส่วนใหญ่ที่ไม่ได้ทำส่วนน้อย จึงน่าจะได้พิจารณาสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนว่าจะมีส่วนทำให้นักเรียนไม่ประสบผลที่จะสำเร็จเท่าที่ควรหรือไม่ ในที่นี้จะพิจารณาแต่เพียงว่าช่วงเวลาที่ใช้ทำ และไม่คงทำ ดังในตารางที่ 28

จากตารางนี้แสดงว่า การทำงานบ้านของนักเรียนทั้งที่ระบุเวลาได้แน่นอนและไม่สามารถระบุได้แน่นอนทั้งสิ้น 141 รายนั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ร้อยละ 10 ปานกลางร้อยละ 59 และต่ำร้อยละ 29 ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้ทำงานบ้านนั้น ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ร้อยละ 15.3 ปานกลางร้อยละ 62.7 และประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำร้อยละ 22

เป็นที่น่าสังเกตว่า การไม่ได้ทำงานบ้านจะประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูงและปานกลางมากกว่านักเรียนที่ต้องทำงานบ้าน และประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำน้อยกว่านักเรียนที่ต้องทำงานบ้านด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการช่วยเหลือทำงานบ้านนั้นมีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

ตารางที่ 28 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกจำแนกตามการทำงานบ้าน

การช่วยทำงานบ้าน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลูก			รวม
	สูง	กลาง	ต่ำ	
การช่วยทำ	10.6	59.6	29.8	100
	(15)	(84)	(42)	(141)
การไม่ใ้ช่วยทำ	15.3	62.7	22.0	100
	(9)	(37)	(13)	(59)
รวม	12.0	60.5	27.5	100
	(24)	(120)	(55)	(200)

โดยสรุปบทที่ 4 นี้ ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ก็คือระหว่างตัวแปรอิสระ อันได้แก่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม รวมตลอดถึงกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาของพ่อแม่กับตัวแปรตามคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก ซึ่งตัวเลขจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถยืนยันได้ว่า สมมติฐานต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ได้รับการสนับสนุนทั้งหมด